

Inddragende metoder – brug børn og unges netværk

Inddragende metoder er anerkendte og velbeskrevne måder at arbejde systematisk med inddragelse af børn, unge og deres familier på

Systematisk inddragelse af børn og unge

Initiativet Inddrag Nu er igangsat af Servicestyrelsen efter satspuljepartiernes beslutning i 2006. Baggrunden for initiativet er en generel øget opmærksomhed på inddragelse og et øget fokus på inddragelse og retliggørelse af børn og unge, når de har behov for støtte. Initiativet består af denne folder, hjemmesiden www.inddrag.nu samt gratis konsulentbistand.

Inspiration og redskaber

I denne folder kan du som fagperson få viden og praktiske anvisninger på, hvordan inddragelse kan tilrettelægges i praksis.

Folderen præsenterer tre forskellige metoder, der på systematisk vis inddrager børn og unge og deres netværk. Folderen beskriver metoderne på en måde, som gør det muligt at arbejde med inddragelse i større eller mindre omfang, afhængig af organisation og kontekst.

De tre metoder bidrager til, at kommuner kan overholde kravet om at overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.

Tre metoder – tre mødeformer

Familierådslagning, netværksmøder og forudsigelsesdialoger er tre metoder, der muliggør systematisk inddragelse. De tre metoder kan bruges i forskellige situationer og med forskellige formål. Fælles for dem er, at de skaber dialog i øjenhøjde i mødet med barnet, den unge og det professionelle såvel som det private netværk omkring dem.

Ejerskab

Ved systematisk at tilrettelægge arbejdet med børn og unge med inddragelse i fokus, er der gode muligheder for at give ejerskab til beslutningerne i en bred kreds omkring barnet eller den unge. Beslutningerne bliver koordineret

på tværs af fagområder og i et samarbejde mellem det private og det professionelle netværk rundt om barnet eller den unge.

Ressourcer

Gennem øget inddragelse er det muligt at mobilisere flere ressourcer end ved traditionelle møder. Ved at frigøre disse ressourcer, bliver det muligt for flere at tage ansvar for støtten og hjælpen til barnet, den unge og familien.

Koordinering

Møder om bekymring for børn eller unge er ofte præget af mange aktører. Der er typisk mange, som kender til barnet og den unge. Ofte vil der også være flere forvaltninger,

der sammen skal finde en måde at støtte barnet eller den unge på. Ved i højere grad at invitere til dialog, kan man opnå en bedre koordinering af fagpersonernes indsats.

Handleplaner

En styrke ved metoderne er, at barnet, den unge, familien og netværket er med til at beslutte, hvad der skal ske. Det giver en større forståelse for indholdet i planen. Samtidig medfører det typisk en høj tillid til, at planen vil kunne fungere. Det skaber mere motivation for alle deltagere og dermed en større sandsynlighed for, at planerne realiseres som planlagt.

Dialog i øjenhøjde

Familierådslagning

Familierådslagning kan tilbydes, når der er bekymring eller fare for et barns eller en ungs sundhed, trivsel og udvikling. Og når man har behov for at inddrage slægt og venner i indsatsen.

Til en familierådslagning mødes familien med slægt, venner eller andre vigtige personer i familiens liv. Formålet med rådslagningen er at drøfte barnets eller den unges situation og lægge en plan for, hvad der skal ske for, at barnet eller den unge får det bedre. Metoden bygger på idéen om, at alle familier har ressourcer og gerne vil hjælpe barnet eller den unge.

Netværksmøder

Netværksmødet adskiller sig fra familierådslagningen ved i højere grad at være de professionelles møde. Netværksmødet kan bruges i alle sammenhænge, hvor professionelle har behov for samarbejde og koordinering.

Til netværksmødet inviteres forældrene, eventuelt barnet eller den unge selv samt de personer, som gennem deres arbejde er i kontakt med barnet, den unge eller deres forældre i hverdagen. Også andre familiemedlemmer eller nære venner af familien kan inviteres til mødet.

Forudsigelsesmøder

Forudsigelsesdialogerne adskiller sig fra de andre metoder ved at tage udgangspunkt i familiens positive billede af fremtiden. Ved hjælp af en særlig spørgeteknik skaber man et fælles billede af en ønsket fremtid, hvor barnets eller den unges situation er blevet bedre, og hvor bekymringerne er mindsket. Derefter laves i fællesskab en plan for, hvordan denne situation kan opnås.

Forudsigelsesdialogerne egner sig til usikre og uklare situationer, hvor der er mange involveret, men ikke til akutte krisesituationer.

Familierådslagning er den metode, som giver familien og netværket den største og mest aktive rolle. Det er nemlig familien og netværket, som alene lægger planer for barnet eller den unge, efter at de professionelle har sørget for at give dem alt relevant information. Herefter tager forvaltningen stilling til den del af familiens plan, som vedrører kommunen.

For at forberede familien og netværket på denne opgave, ansætter forvaltningen en uafhængig samordner, som hjælper familien med at planlægge rådslagningen.

Familierådslagningen tilrettelægges ud fra et børneperspektiv, så barnet eller den unge støttes i at deltage aktivt i drøftelsen og planlægningen af, hvad der skal ske.

Formålet med netværksmødet er at skabe sammenhæng i indsatsen, fordi både familien og fagpersonerne omkring familien får mulighed for at bidrage med deres syn på de ressourcer og udviklingsmuligheder, familien har. Mødet kan også bruges til at drøfte, hvordan netværket kan hjælpe familien.

Netværksmødet ledes af en fagperson, der udnævnes som mødeleder. Mødelederen har ansvaret for at følge dagsordenen, og for at der udarbejdes et beslutningsreferat på mødet.

Familien beslutter sammen med den fagperson, der har taget initiativ til mødet, hvem der skal inviteres. Det kan være fra familiens slægt og netværk samt fagpersoner omkring barnet, den unge og familien. Formålet er at lave en plan, der mobiliserer alle ressourcer og koordinerer alle kræfter for at hjælpe barnet og familien.

Mødet ledes af to mødeledere, som først interviewer familien, og derefter de professionelle. Den ene mødeleder tager notater undervejs, og på baggrund af noterne laves herefter en konkret plan.

Forudsigelsesdialogerne er udviklet i Finland, af Tom Arnkil, Stakes. Metoden er ny i dansk sammenhæng.

Konsulenthjælp

Udfordringer ved nye arbejdsmetoder

Der kan opstå mange spørgsmål, når nye arbejdsmetoder skal tages i brug. Spørgsmål som: Hvordan skal I organisere jer? Hvordan skal medarbejderne forberede sig? Eller hvad kan I forvente, at der kommer ud af at arbejde på en anderledes måde?

Gratis konsulentbistand

Servicestyrelsen ønsker at understøtte brugen af de inddragende metoder i såvel myndighedsregi som i institutioner, hvor børn og unge befinder sig. Vi tilbyder derfor rådgivning og hjælp til arbejdet med inddragelse gennem gratis konsulentbistand.

Hvem er målgruppen?

Kommunale eller regionale myndigheder samt institutioner kan få besøg af en konsulent med indgående teoretisk og praktisk kendskab til at anvende inddragende metoder. Konsulenten har desuden teoretisk kendskab til forudsigelsesdialoger.

Målgruppen for konsulentens ydelser er:

- Politiske udvalg, f.eks. socialudvalg
- Ledere og udviklingskonsulenter med ansvar for implementering af og arbejde med inddragende metoder
- Grupper af sagsbehandlere og øvrige fagpersoner (forudsætter at ledelsen har truffet beslutning om at implementere og arbejde med de inddragende metoder).

Hvad kan I få hjælp til?

Konsulenten kan hjælpe med:

- Oplæg på møde i jeres organisation
- Støtte til implementering
- Støtte i den konkrete brug
- Støtte til erfaringsopsamling i brugen af metoderne
- Øvrige behov for afklaring om god praksis

Henvendelse

Når I henvender jer til Servicestyrelsen, skal I udfylde et skema. Skemaet skal bruges til at afklare hvilken metode, I ønsker at høre mere om, deltagerkredsen og hvilken oplægsform, der er tale om.

Skemaet kan hentes under punktet:

Rekvirér en konsulent på www.inddrag.nu. Udfyld skemaet og vedhæft det i en mail til inddrag@servicestyrelsen.dk.

Hvordan arrangeres konsulentmødet?

Servicestyrelsen tager stilling til jeres henvendelse og vurderer, om den falder inden for målgruppen af vores tilbud. Herefter vil I blive kontaktet af en af vores konsulenter, så I kan aftale nærmere. Svar på henvendelse kan forventes inden for en uge.

Tre veje til dialog i øjenhøjde

Der er gode grunde til at inddrage barnets og den unges netværk. Det bidrager til:

1. Hurtigere og mere effektiv koordinering på tværs af fagområder
2. Mobilisering af flere ressourcer
3. Større grad af ejerskab ved beslutninger
4. Fælles mål i handleplaner

www.inddrag.nu præsenterer tre veje til dialog i øjenhøjde:

- Familierådslagninger
- Netværksmøder
- Forudsigelsesdialoger